

Informatívna správa
k uzneseniu č. 128/2015 - MsZ zo dňa 19.5.2015

Predkladateľ : JUDr. Martin Adamec, prednosta MsÚ

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici uznesením č. 128/2015-MsZ na zasadnutí dňa 19.5.2015 schválilo uznesenie, ktorým žiada prednostu mestského úradu :

„aby do najbližšieho zasadnutia MsZ Banská Bystrica – 23. 6. 2015, navrhol možnosti odstránenia rozporu medzi Rokovacím poriadkom komisií Mestského zastupiteľstva, ktorý predpokladá rovnosť medzi členmi komisie, bez ohľadu na to, či sa jedná o poslanca alebo neposlanca MsZ Banská Bystrica a Zásadami odmeňovania poslancov MsZ v Banskej Bystrici a sekretárov komisií MsZ (úplné znenie), ktoré takúto diferenciaciu predpokladá. Zároveň žiada, aby sa pri tejto úprave prehodnotila aj možnosť zahrnúť do Zásad odmeňovania poslancov MsZ v Banskej Bystrici a sekretárov komisií MsZ (úplné znenie) aj otázka odmeňovania predsedov občianskych rád a po konzultácii s Finančnou komisiou MsZ Banská Bystrica, zohľadnilo porovnanie týchto pravidiel s inými porovnateľnými či blízkymi mestami“

K schválenému uzneseniu predkladáme nasledovné právne stanovisko :

Zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení (ďalej Zákon o obecnom zriadení), Štatút Mesta Banská Bystrica a ani platný Rokovací poriadok komisií mestského zastupiteľstva neupravuje odmeňovanie členov komisií. Uvedené predpisy charakterizujú komisie ako orgány MsZ, ich tvorbu, zloženie, úlohy, činnosť, práva a povinnosti členov komisií.

Zákon o obecnom zriadení rieši umožnenie výkonu funkcií poslancov, členov komisií, náhradu mzdy a ušlého zárobku v ustanovení § 25 ods. 6, v zmysle ktorého :

(6) Poslanec nesmie byť pre výkon svojej funkcie ukrátený na právach ani nárokoch vyplývajúcich z pracovného alebo obdobného pomeru. Zamestnávateľia umožňujú poslancom výkon funkcie podľa osobitných predpisov; to platí aj o členoch komisií, ktorí nie sú poslancami. Obec uhrádza zamestnávateľom na požiadanie náhradu za vyplatenú náhradu mzdy alebo inej odmeny za prácu. Poslancom, ktorí nie sú v pracovnom alebo obdobnom pomere, obec poskytuje náhradu ušlého zárobku“.

Osobitným predpisom je Zákonník práce, ktorý v ustan. § 136 ods. 1 ustanovuje povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas na výkon verejných funkcií, občianskych povinností a iných úkonov vo všeobecnom záujme, ak túto činnosť nemožno vykonať mimo pracovného času. Pracovné voľno poskytne zamestnávateľ bez náhrady mzdy, ak tento zákon, osobitný predpis alebo kolektívna zmluva neustanovuje inak alebo ak sa zamestnávateľ so zamestnancom nedohodne inak. Výkon funkcie člena komisie mestského zastupiteľstva je funkciou verejnou.

Zákon o obecnom zriadení neustanovuje povinnosť ani možnosť poskytovania odmien členom komisií mestského zastupiteľstva.

V zmysle ustan. § 25 ods. 9 Zákona o obecnom zriadení:

„(9) Poslancovi možno poskytnúť odmenu najmä vzhľadom na úlohy a časovú náročnosť výkonu funkcie podľa zásad odmeňovania poslancov.“

Z uvedeného vyplýva, že poskytnutie odmeny za výkon funkcie nie je obligatórne. Avšak na uplatnenie možnosti odmeňovania poslancov zákon o obecnom zriadení stanovuje povinnosť prijatia Zásad odmeňovania poslancov, ktoré stanovujú kritéria, podľa ktorých budú poslanci za výkon funkcie odmeňovaní.

V tejto súvislosti treba poukázať na hlavné kritérium, ktoré stanovuje Zákon o obecnom zriadení, že poslanci môžu byť odmeňovaní vzhľadom na úlohy a časovú náročnosť výkonu funkcie – uvedená náročnosť je v podmienkach Mesta Banská Bystrica premietnutá v schválených Zásadách. Preto sa domnievame, že akékoľvek **porovnávanie výšky odmien miest je zavádzajúce a neobjektívne**. Každé mesto si stanovuje svoje pravidlá činnosti poslancov, má iné a iný počet zriadených komisií, charakter a veľkosť Výborov mestských častí, periodicitu zasadnutí orgánov a podobne. Poukazujeme i na tú skutočnosť, že „Občianske rady“ ako pomocné a poradné orgány Výborov mestských častí sú špecifikum asi iba pre Banskú Bystricu, ktorá ich zriadila už v čase vzniku samosprávy v roku 1991, ako následník osvedčených občianskych výborov „z čias národných výborov“.

Funkcia člena komisie mestského zastupiteľstva z radov občanov- neposlancov-odborníkov bola od vzniku samosprávy chápaná ako funkcia čestná, dobrovoľná, v ktorej bola premietnutá snaha občana (odborníka) byť účastný a nápomocný na rozvoji mesta. V podmienkach samosprávny nášho mesta bola od **roku 1990 do roku 2011** uvedená funkcia vykonávaná v zmysle Zákona o obecnom zriadení **bez nároku na odmenu**, s možnosťou uplatnenia refundácie náhrady mzdy vyplatenej zamestnávateľom, resp. s možnosťou uplatnenia náhrady ušlého zárobku. Taktiež v tomto období neboli odmeňovaní sekretári komisií.

V súvislosti so znením uznesenia chceme poukázať na tú skutočnosť, že v deň schvaľovania dnes platného Rokovacieho poriadku komisií MsZ v roku 2010 (uznesením č. 971/2010 zo dňa 1.10.2010) boli zároveň schválené i Zásady odmeňovania poslancov uznesením č. 973/2010 zo dňa 1.10.2010, ktoré **neustanovovali odmeňovanie členov komisií-neposlancov a sekretárov komisií**. Až v roku 2011 na návrh poslanca Jána Chladného boli schválené mestským zastupiteľstvom nové (dnes platné) Zásady odmeňovania poslancov, členov komisií-neposlancov a sekretárov komisií.

Mestské zastupiteľstvo na návrh poslanca Igora Kašpera uznesením č. 22/2015 zo dňa 24.3.2015 vypustilo zo Zásad odmeňovania ustanovenia upravujúce odmeňovanie členov komisií-neposlancov a v zmysle tohoto uznesenia boli v rámci rozpočtu schválené výdavky na odmeny poslancov pre rok 2015. **Máme za to, že súčasný stav zodpovedá právnej úprave v zmysle Zákona o obecnom zriadení**, ktorý neupravuje nárok členov komisií na odmeňovanie za výkon funkcie. Stanovuje iba možnosť poskytnutia odmien poslancom mestského zastupiteľstva v zmysle schválených Zásad.

V tejto súvislosti poukazujeme na to, že ak by zákonodárca umožnil odmeňovanie neposlancov, tak by táto možnosť bola uvedená v zákone, resp. v inom všeobecne záväznom predpise tak, ako je to napr. pri odmeňovaní členov okrskových komisií pri voľbách, kde napr. zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v § 55 presne ustanovuje, akým spôsobom budú členovia okrskových komisií odmeňovaní (resp. náhrada mzdy a jej refundácia) a ich ďalšie nároky na výkon tejto verejnej funkcie.

V zmysle ustan. § 7 ods. 1 písm. i) zák.č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení výdavkami obce môžu byť **iba výdavky ustanovené osobitnými predpismi**. V prípade odmeňovania členov komisií-neposlancov predmetný osobitný predpis absentuje.

Spracovateľ :
JUDr. Helena Koreňová, právnik PS OL